

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 05.11.2024 r.

Poz. 4536

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN-II.4131.78.2024.AR WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 10 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr 74/VII/2024 Rady Miejskiej w Nowym Stawie z dnia 10 września 2024 r. w sprawie pozbawienia kategorii gminnych dróg publicznych.

Uzasadnienie

W dniu 11 września 2024 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr 74/VII/2024 Rady Miejskiej w Nowym Stawie z dnia 10 września 2024 r. w sprawie pozbawienia kategorii gminnych dróg publicznych, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 24 września 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miejską w Nowym Stawie o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

W ocenie organu nadzoru uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak wynika z § 1 uchwały Rady Miejskiej w Nowym Stawie „*pozbawia się kategorii drogi gminnej drogi publicznej ozn. nr 192004 G obejmująca działki nr 6 obr Kącik oraz działki nr 19 obr Pręgowo Żuławskie o łącznej długości 2402 m zgodnie z mapą stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały*”. W myśl § 2 uchwały „*uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, nie wcześniej jednak niż z dniem 1 stycznia 2025 r.*”.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Pozbawienie i zaliczenie nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od dnia 1 stycznia roku następnego. W myśl art. 2 ustawy o drogach publicznych drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie: 1) drogi krajowe; 2) drogi wojewódzkie; 3) drogi powiatowe; 4) drogi gminne. Ze wskazanych przepisów ustawy o drogach publicznych wynika zatem, że pozbawienie drogi gminnej dotychczasowej kategorii możliwe jest przy jednoczesnym zaliczeniu tej drogi do innej kategorii dróg publicznych, tj. do dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych. Z badanej uchwały nie wynika, aby pozbawienie wskazanej drogi kategorii drogi gminnej nastąpiło wraz z zaliczeniem tej drogi do innej kategorii dróg publicznych. Z treści uzasadnienia do uchwały wynika, że pozbawienie drogi kategorii drogi gminnej oznacza równoczesną jej kwalifikację jako drogi wewnętrznej. Podkreślenia wymaga fakt, że art. 2 ustawy

o drogach publicznych, określający kategorie dróg publicznych, nie przewiduje kategorii dróg wewnętrznych. Jak wynika z art. 8 ust. 1 ustawy o drogach publicznych drogami wewnętrznymi są drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym takiej drogi. Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych pozbawienie drogi kategorii drogi gminnej, bez jednoczesnego zaliczenia tej drogi do innej kategorii dróg publicznych, możliwe jest jedynie w przypadku wyłączenia drogi z użytkowania. Z treści badanej uchwały nie wynika, aby wskazana droga została wyłączona z użytkowania.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 grudnia 2021 r., sygn. akt I OSK 3382/19 stwierdził, że „*pozbawienie drogi publicznej kategorii drogi gminnej przy uznaniu jej za drogę wewnętrzną nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach*”. Podobne stanowisko wyrażono w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt I OSK 1185/12 zgodnie z którym „*nie budzi wątpliwości w świetle zdania pierwszego art. 10 ust. 3 u.d.p., że pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, poza jedynym wyjątkiem - przypadkiem wyłączenia drogi z użytkowania - jest możliwe jedynie w razie jednoczesnego zaliczenia tej drogi do innej kategorii (...) Pozbawienie drogi publicznej kategorii drogi gminnej, z jednoczesnym "ustanowieniem" jej drogą wewnętrzną nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych: "Drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg są drogami wewnętrznymi". Przepisy ustawy nie przewidują żadnej procedury ustanawiania dróg wewnętrznych i należy to uznać za zamierzone działanie ustawodawcy*”. Mając na uwadze powyższe, uznanie przez Radę Miejską w Nowym Stawie w uzasadnieniu do uchwały, że podjęcie uchwały o pozbawieniu drogi kategorii drogi gminnej skutkuje automatycznie zaliczeniem jej do dróg wewnętrznych, nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w cytowanym artykule Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). Podjęcie zatem przez Radę Miejską w Nowym Stawie uchwały o pozbawieniu drogi kategorii drogi gminnej bez jednoczesnego zaliczenia tej drogi do innej kategorii drogi publicznej lub bez wyłączenia drogi z użytkowania narusza ww. zasadę konstytucyjną i w sposób istotny narusza art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 74/VII/2024 Rady Miejskiej w Nowym Stawie z dnia 10 września 2024 r. w sprawie pozbawienia kategorii gminnych dróg publicznych, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz